

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kon trakto korting.

MEDITATIE

Voorbijgaande weldadigheid

„Wat zal Ik u doen, o Efraïm! Wat zal Ik u doen, o Juda! dewijl uw weldadigheid is als een morgenwolk, en als een vroegkomende dauw, die heengaat...”

Hosea 6 : 4.

Weldadigheid! Dat is er nog in Efraïm en Juda. De scharen gaan nog op naar de plaatsen, waar de Heere vereerd wordt. Op meer dan één plaats roken de altaren van de offeranden, die gebracht worden. Duizenden dieren worden geslacht. Heus, Israël is nog zo ongodsdienstig niet in de tijd van Hosea. En de blik van de profeet gaat daarbij over het tien-stammenrijk en over het twee-stammenrijk, over Efraïm en Juda. Uiterlijk is er nog heel wat eerbetoon in de dienst des Heeren. En ook ten opzichte van de naaste is er zo op het oog nog veel goeds in Israël.

Maar nu... wat eigenaardig. De Heere nadert niet met prijzende woorden tot het volk. Het volk denkt wel goed van zichzelf, maar de Heere denkt er anders over. In heilige verontwaardiging spreekt Hij dat uit. Zoals een mens ontsteld kan zijn over een aangrijpende zaak, zo wordt hier de Heere voorgesteld. Wat had Hij niet aan Efraïm en Juda gedaan en nu is het zo hopeloos gesteld, dat deze indringende woorden tot het volk klinken: wat moet Ik toch niet aan u doen om de zonde naar waarde te straffen!?

Hoe kan dat? Moet de Heere nu zo spreken bij de opgaande scharen, bij de rokende altaren? De Heere Zelf verklaart het. De weldadigheid van Efraïm en Juda is als een morgenwolk en als een vroegkomende dauw, die heengaat.

Voor de bewoner van Palestina was dit geen onbekend beeld. Hij kon het maar al te goed verstaan, wat met deze woorden bedoeld werd. De morgenwolk is zichtbaar bij het aanbreken van de dag na de zomernacht. Dan is er eerst een dichte nevel, die bij de opgang van de zon overgaat in grote massa's van losse, vlossige wolken. Vanaf een berg of heuvel, die met de top boven die wolken uitsteken, is zo'n morgenwolk goed te zien. Landerijen en huizen worden er door verborgen. 't Lijkt heel wat. 't Geeft voor de onbekende verwachting.

Heel spoedig echter verdwijnt de morgenwolk. Naarmate de zon opkomt en de warmte groter wordt, worden de massa's dan kleiner. Het duurt meestal niet lang of van de morgenwolk is niets overgebleven. De strak-blauwe hemel wordt weer gezien. Vaak al om negen uur in de morgen is de lucht al weer helder en heel zelden duurt het tot tien of elf uur.

Het beeld van de dauw, die al vroeg verdwijnt, sluit hierbij aan. 't Is duidelijk, dat de Heere hier het oog heeft op een dauw, die weinig nalaat. Zie Efraïm en Juda, zo is het met uw weldadigheid. 't Lijkt voor een korte tijd heel wat, maar zij vervluchtigt telkens weer gauw. Uiteindelijk blijft er niets van over.

De Heere zocht weldadigheid in het midden van Israël. Hij had er recht op en Hij had er alles aan gedaan om het volk daartoe te brengen. Vergeet het dan niet, wat voor weldadigheid of de Heere in Israël zocht en vandaag nog zoekt.

Niet maar eens een keer naar Zijn huis. Niet maar eens een offer op z'n tijd! Hij is niet tevreden met dit alles. Alleen de weldadigheid uit de liefde van het hart kan de Heere behagen. Alleen de weldadigheid die opkomt uit de levende kennis van God door de Heilige Geest. „Want Ik heb lust tot weldadigheid en niet tot offer en tot de kennis Gods, meer dan tot brandofferen”. En moet de Heere dat nu juist niet in Israël missen bij de grote massa van het volk? Het hart van het volk is er niet in en de rechte liefde ontbreekt. Geen verbroken hart vanwege hun zonde is aanwezig in de opstijgende offeranden. Geen hongerend en dorstend hart naar de Heere in hun gang naar de plaatsen, waar Hij wordt aanbeden. Geen brandend hart vol liefde in al hun vroomheid en goedheid.

Ernstig klinkt deze stem des Heeren tot ons aller leven, ook in onze dagen. Er is nog heel wat goeds. We gaan nog 's Zondags naar Gods huis. We brengen onze offeranden nog. Tenminste als er niet te veel gevraagd wordt. De vraag klemmt: hoe staat het met uw weldadigheid? Ontbreekt uw hart erin?

Heel erg als dat waar is voor uw leven. Wolken en dauw... en uiteindelijk zonder de ware gods-vrucht. Wel wat vroomheid... en toch geen kennis van God. Erg als uw weldadigheid maar schijn is en alles, wat ge hier lijkt te zijn, uiteindelijk zonder inhoud is.

Met die morgenwolk kunt ge straks zeker niet voor God verschijnen. Uw leven bleef aan de zonde gebonden. En de Heere komt om Zijn eer. En dan juist zo erg omdat ge hier zo vaak gehoord hebt, dat er in Christus nog een weg ont-sloten is om in Hem uw weldadigheid voor God te vinden en te beoefenen.

De Heere spreekt nog tot Israël. In heilige verontwaardiging klinkt toch Zijn bewogenheid nog door. Zijn toorn zal over dit volk ontbranden, maar in Zijn spreken zoekt Hij naar de eer van Zijn Naam. Hij zal weldadigheid bereiden in de Christus. Daarom doet Hij Zijn Israël niet teniet, maar zal uit Hem door Zijn Geest het overblijfsel bereiden dat Hem dient in geest en waarheid.

Zoek dan toch de Heere in de tijd der genade. Zolang Hij de aanspraakplaats nog open laat en tot u spreekt van de gedachten des vredes, die Hij gehad heeft, haast u met uw onvruchtbaar bestaan naar Hem.

Hebt gij dat bestaan reeds ontdekt in het licht van de Heilige Geest? Toen losten alle morgenwolken van uw weldadigheid op in het schijnende Licht van Gods heilige Wet. Toen werd de bron van uw schijn-godsdiens bekend gemaakt. Alleen Gods weldadigheid in Christus kon nog een weg ontsluiten voor onvruchtbaren. Uit u geen vrucht in der eeuwigheid, uw vrucht wordt uit Christus gevonden. In de bedekkende gerechtigheid van de Zoon van God wordt de toorn Gods weggenomen en openbaart God Zijn eeuwige liefde. Dan wil de Heere Zijn volk niet ver-stoten maar aannemen tot de lof van Zijn deugden.

Wat vrezen Gods gunstgenoten vaak, dat hun weldadigheid is als een morgenwolk en een vroeg-

VAN DE ADMINISTRATIE

Als U dit mag lezen zijn wij gekomen aan de vooravond van de zesde Ontmoetingsdag die in Doornspijk zal worden gehouden, in de Ned Herv. Kerk, aanvang half 11. Wij hopen als Vrienden en Vriendinnen van „Bewaar het Pand”, met velen van onze jeugd, elkander weer te mogen ontmoeten. U komt toch ook, en wekt ook andere daartoe op om aanwezig te zijn? Wij zien weer belangstellend uit, en hopen D.V. een volgende maal mededelingen te kunnen doen, wat betreft de Administratie van ons blad. Tevens mogen wij hierbij vermelden dat weer vijf nieuwe abonnees konden worden ingeschreven, terwijl wij f 59,75 extra mochten ontvangen, voor alles onze hartelijke dank. Tot ziens D.V. 25 augustus a.s. in Doornspijk.

Adm.: „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, giro 70.43.50.

v. d. L.

komende dauw, die heengaat. De Heere bevestigt het echter: zij zullen Mij vrezen. Zij blijven niet zonder vrucht. In de oefening van het leven der genade wordt in afhankelijkheid van Gods Geest die vrucht geopenbaard. Dan is er smaak in de dienst des Heeren. Dan wordt het betuigd: „Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten”.

D. Slagboom.

Nog een enkele dag

We willen allen voor de laatste maal opwekken om onze zesde ontmoetingsdag te Doornspijk te komen bezoeken, D.V. zaterdag 25 augustus a.s. Zoals bekend zal deze dag worden gehouden in de Ned. Herv. kerk. De mogelijkheid bestaat dat dit kerkgebouw niet alle bezoekers zal kunnen bevatten. Dat is geen bezwaar, want dan zullen we gebruik maken van de Geref. kerk, die in de onmiddellijke nabijheid van het andere kerkgebouw staat. Beide kerkgebouwen zijn welwillend te onzer beschikking gesteld, waarvoor we uiteraard zeer dankbaar zijn.

Wellicht ten overvloede herhalen we, wat we al eerder schreven:

Er is ruime parkeergelegenheid. Doornspijk is gemakkelijk vanuit het noorden en andere streken van het land te bereiken. Er zullen maatregelen getroffen worden voor de verzorging van koffie en eventueel frisdrank tijdens de pauze.

De indeling van de dag is D.V. als volgt:

MORGENSAMENKOMST, aanvang half 11:

Opening: Ds. G. Blom.

Spreker: Ds. R. Kok. Onderwerp: „Bevinding vrucht van de beproeving”

Sluiting: Ds. D. J. van Vuuren.

Pauze.

MIDDAGSAMENKOMST, aanvang 2 uur:

Opening: Ds. H. C. van der Ent.

Spreker: Ds. M. C. Tanis. Onderwerp: „Een blik uit het venster”.

Sluiting: Ds. H. van Leeuwen.

Wanneer in beide kerkgebouwen zal worden vergaderd zullen genoemde sprekers hun toespraken tweemaal houden. Vermoedelijk zal het zo worden geregeld, dat wat men 's morgens horen kan in de ene kerk des middags in de andere kerk te beluisteren zal zijn. Het maakt dus voor de bezoekers niet uit in welk gebouw zij een plaats krijgen.

We eindigen met wat we nooit mogen vergeten,

namelijk, dat aan de zegen des Heeren alles gelegen is.

De Heere geve ons weer een ontmoetingsdag in

D.V. tot ziens te Doornspijk, aanstaande zaterdag.
B.

N.B. Men gelieve tijdig te komen, zodat we op tijd kunnen beginnen. Dat is van bijzonder belang met het oog op het al of niet in gebruik nemen van het tweede kerkgebouw. Men moet zelf zorgen voor brood.

Besprekingen van de Heilige Oorlog

49.

't Lustte de Vorst nu ook gedurig maaltijden te houden met de burgers van de vermaarde stad Mensziel. Nauwelijks ging er een week voorbij of daar werd een feestdis voor Hem en hen aangericht. Gelijk de bruidegom vrolijk is over de bruid, also is de Heere vrolijk over Zijn volk. Vroeger had Hij hun eenmaal een maaltijd bereid en dat was al een oorzaak van verwondering, maar nu was het alle dagen feest. Nooit mochten zij ledig van Hem heengaan. Altijd moest er een zegelring of een gouden keten, of armring zijn om Zijn Mensziel te verblijden. Soms bracht Hij een witte keursteen mee tot bevestiging in de staat der genade. En dat al deed de burgers spreken van Zijn milde handen en vriendelijke ogen tot lof van Zijn grote naam. Inderdaad, Mensziel was vorst Immanuël dierbaar als geschenk van Zijn Vader en als loon op Zijn arbeid en als tempel van de Heilige Geest. Werden sommige oudsten of andere burgers traag om op te komen als de Vorst verscheen om Zijn grote milddadigheid ten toon te spreiden, daar zij het zich niet waardig keurden, dan zond Hij die mannen tot beschaming van hun schroom des te meer verwikkelingen van Zijns Vaders tafel. Want die schroomvalligheid was alleen maar weg te nemen door deze lieden des te meer klaarheid te schenken in het welbehagen des Vaders. Zeker, een diep besef van onze onwaardigheid met de ootmoedige bekentenis alle tijdelijke, geestelijke en eeuwige zegeningen onwaardig te zijn, siert het hart. Maar de grote Koning El-Schaddai heeft in Zijn Goddelijk welbehagen de verheerlijking van Zijn naam in Zijn uitgangspunt ten doel, en dat sluit alle waardigheid van de mens uit.

Ja, als Mensziel Hem niet zo vaak kwam bezoeken als Hij gaarne zag, stond de zaak anders. Dat vloeide voort uit een zekere lusteloosheid door te verachten van de genade Gods. Een nalatigheid die het edele hart van de Vorst bedroefde en om die stad daarvan te genezen kwam Hij met de blijken van Zijn liefde tot haar in dit woord: „Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur open doen, Ik zal tot hem komen en Ik zal met hem avondmaal houden en hij met Mij.”

Werd bij het horen van deze bekende stem aan Zijn verzoek voldaan, dan kwam de Vorst binnen met de tekenen en zegelen van Zijn liefde, waarmee Hij Zijn vorige liefde bevestigde om alle verdenkingen van het ongeloof weg te vagen.

Is dit nu geen teken en wonder van Gods genade in Jezus Christus door de dierbare werkingen van de Heilige Geest? Op dezelfde plaats waar Diabolus weleer verbleef en waar zijn Diabolisten huis hielden en dat bijna tot de uiterste verwoesting van Mensziel, dat daar nu de Heere wil wonen met de bediening van Zijn genade.

Tot roem van Gods genade is deze stad uit de heerschappij van zonde, satan en ongeloof opgehaald. Vernieuwd geworden, zodat de stad die weleer in een staat van vijandschap stond tegenover haar wettige Koning, Hem nu hartelijk lief heeft.

In deze grote werken van Gods genade is stof, ja overvloedig stof om eeuwig te zingen van Gods goedertierenheid. En dat te meer, daar de Heilige Geest het voor Zijn rekening heeft genomen deze zangers te leiden in al de diepten Gods, om Hem vanuit dat geestelijk kennen eeuwig te verheerlijken.

Nu alle oorzaken van scheiding en verwijdering waren te niet gedaan om de stad te stellen in het licht van Gods vriendelijk aangezicht, was haar een heerlijke maaltijd bereid en dat alle vijanden ten spijt.

Nu werd het betuigd: „De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken. Hij doet mij nederliggen in grazige weiden; Hij voert mij zachtens aan zeer stille wateren. Gij richt de tafel toe voor mijn aangezicht tegenover mijn tegenpartijders; Gij maakt mijn hoofd vet met olie, mijn beker is overvloeiende.”

Opdat nu de luister van deze stad des Heeren des te meer aan haar doel zou beantwoorden, werd een heerser haar aangesteld. Van oude tijden af heeft hij reeds 't recht om te heersen tot onderdrukking van al het kwade dat het goede zoekt te verdringen.

Met de autoriteit van een apostel wordt het ons betuigd: „En de vrede Gods heerse in uw harten, tot welke gij ook geroepen zijt in één lichaam.”

De God des vredes wil dat de vrede zal heersen in het hart. Alle bewegingen en werkingen van ontevredenheid veroordeelt hij ten eerste en eist een innige nauwgezetheid in het doen van de wil des Heeren. En dat is in het belang van de stad tot wasdom van het geestelijke leven, dat de Heere verheerlijkt in al Zijn doen.

Nijkerk.

R. Kok.

Naar de katechisatie

(140).

Het derde gebod. De eed.

Ook ten opzichte van het derde gebod van 's Heeren Wet geldt des dichters opmerking in Ps. 119: „Uw gebod is zeer wijd”.

De Heere eist de eerbied en hoogachting voor en van Zijn Naam op. Het gebruik van Gods heilige Naam mag nooit anders zijn dan een opheffen met eerbied en kinderlijke vrees.

Daarom is ook alle neutraliteit tegenover 's Heeren Naam veroordeeld. Onze Heidelberger wijst er dan ook terecht op naar Gods Woord, dat men zich ter dege schuldig maakt aan de overtreding van dit gebod, wanneer men Gods Naam ijdellijk hoort misbruiken, dus hoort vloeken en zulks zwigend aanhoort en niet met bewogenheid en ernst waarschuwt. Dit betreft ook het lezen van boeken, waarin het vloeken voorkomt. Zou dit ook niet behoren tot het „zulke schrikkelijke zonden deelachtig maken”, zoals Zondag 36 zegt?

Bij het derde gebod is ook zeer nauw verbonden het aanroepen van 's Heeren Naam in het afleggen van de eed! Onze Katechismus wijdt hieraan een aparte Zondag, Zondag 37.

Een eed is een van God gegeven middel om „trouw en waarheid” onder aanroeping van Gods Naam te bevestigen, wanneer getuigen ontbreken. Men stelt zich dus in Gods tegenwoordigheid, ja, men roept God daarbij op tot Getuige.

Het afleggen van zulk een eed mag dan ook alleen plaats hebben met eerbied en vreze Gods. De Katechismus vraagt in Zondag 37: maar mag men ook GODZALIGLIJK bij de Naam Gods een eed zweren? En dan antwoordt zij „Ja, als het de overheid van haar onderdanen of anderszins ook de nood vordert.”

Welke nood? Wel, wanneer de zaak des Heeren of ook de eer van de naaste schade lijdt. Dus niet om allerlei persoonlijke kleinigheden.

In dit opzicht is er zoveel LICHTVAARDIG eedzweren. Zoals b.v. iemand zweert om uit de moeilijkheden te komen en men geen enkele moeite aanwendt om een onderzoek in te stellen. Wat worden er ook niet z.g.n. verkapte eden gedaan, door uitdrukkingen als: zo waar als ik hier sta, ja waarachtig en... God hoort 't me zeggen. Dan wordt Gods heilige Naam opgeheven tot het ijdele, tot het zinloze! De bede van de dichter in psalm 141:3 (ber.) is hier wel op z'n plaats:

„Zet, Heer' een wacht voor mijne lippen,
Behoed de deuren van mijn mond,
Opdat ik mij, tot genen
Iets onbedachtzaams laat' ontglippen.”

Bijzonder is de „meineed” een schrikkelijke zonde voor God. „Mein” betekent hier „boos”, „slecht”. Zij is een opzettelijk liegen, tegen beter weten in, namelijk voor de overheid betuigen, wat waar is, niet waar is, of omgekeerd. Zulks is Gods Naas aanrandend! en daardoor ook zeer strafbaar.

„Als het de overheid van haar onderdanen vordert.”

De overheid is Gods dienaars, zoals de Apostel

verklaart in Rom. 13. Het is haar taak om „trouw en waarheid te doen bevestigen.

„Trouw en waarheid.”

Dit zijn de twee machtige grondzuilen, waarop ook heel onze samenleving dient te berusten zowel op maatschappelijk, politiek, als op kerkelijk terrein!

Zij zijn blijken van Gods algemene goedheid ná de zonde-val en dienen als een rem op de volle doorwerking van de vloek der zonde, zoals die in de leugen zich openbaart. Daarom is de eed een middel tot stuiting van de leugen. Anderzijds is zij in feite een aanklacht tegen de mens, die onbetrouwbaar is geworden en niet meer op zijn woord geloofd kan worden.

Nu is het de vraag of de eed Schriftuurlijk gegrond is. Want de Dopersen of Doopsgezinden verwerpen de eed. De overheid heeft toegestaan, dat dan voor de eed ook het afleggen van een „belofte” mag plaats hebben.

Waarom verwerpen de Dopersen de eed? Dit houdt verband met hun beschouwing over de overheid. Zij gaan er van uit, dat alles wat tot deze aarde behoort, gebied van de duivel is. Zij stellen immers een sterke tegenstelling tussen „natuur” en „genade”. Nu is er wel een groot onderscheid tussen beide, want we kunnen door de kennis van God uit de natuur niet zalig worden, omdat men Christus niet daaruit kan leren kennen, zoals het vragenboekje van Hellenbroek ook aangeeft. Maar anderzijds is het toch ook zó, dat, wanneer God een zondaar bekeert, zulk één zich niet afkeert van de natuur. Neen, hij krijgt daarin door Geesteslicht en het licht van Gods Woord juist Gods grote werken te zien. Hoeveel psalmen getuigen daarvan! Gods kind keert zich niet af van het aardse leven als zodanig, zoals de Dopersen deden door hun z.g.n. „wereldmijding”. Christus bidt in Zijn volmaakte gebed: „Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van den boze.” En Paulus schrijft in I Kor. 7:31: „En die deze wereld gebruiken als niet misbruikende.” En in I Tim. 4:4: „Want alle schepsel Gods is goed en er is niets verwerpelijk, met dankzegging genomen zijnde.”

We zien hieruit duidelijk, dat er geen vijandige tegenstelling mag gesteld worden tussen „natuur” en „genade”. Wel, dat er die grote tegenstelling is tussen „genade” en de ... „zonde”, de wereldse begeerlijkheden, het ijdele, het boze. In dit verband is niet overbodig met alle ernst en klem erop te wijzen, dat vandaag wel zoveel als „cultuur” wordt aangediend, dat in feite door Gods Woord wordt veroordeeld als zonde. We dienen dit zeer wel te onderscheiden en onze jeugd daarop te wijzen.

Maar keren we terug tot onze behandeling van de „eed”.

Het verwerpen van de eed door de dopersen grondt men op het woord van Jezus tot de farizeërs in de tempel: „Maar Ik zeg u: zweert ganselijk niet.” (Matth. 5:34). En op Jakobus 5:12: „Doch voor alle dingen, mijne broeders, zweert niet, noch bij den hemel, noch bij de aarde, noch enige andere eed; maar uw ja zij ja en het neen, opdat gij in geen oordeel valt.”

We willen D.V. in de volgende les nader op deze teksten en op hun verband terugkomen. Om dan tevens gelegenheid te vinden om elkander erop te wijzen, hoe we allen schuldig staan ook ten opzichte van de eed, al zouden we nooit een eed voor de overheid hebben afgelegd, of dat we dit wel hebben moeten doen.

E.

v. L.

Genesis 2 en 3

14.

Prof. Oosterhoff schrijft over de vloek, die de slang trof. We nemen uit zijn betoog het volgende over:

„Wanneer tot de slang gezegd wordt, dat hij op zijn buik moet gaan en stof eten, dan betekent dat dat hij in onderworpenheid moet blijven wie hij is en waar hij hoort. De slang is maar een slang en moet slang blijven.

Maar daarmee wordt niet alleen verachting en onderwerping uitgesproken over de slang, maar mede over heel de slangencultus en al de anti-goddelijke machten en praktijken, die daaraan verbonden zijn. We kunnen zeggen, dat in het vonnis over de slang het vonnis wordt uitgesproken over de duivel en al zijn praktijken.”

Hier komen uiteraard vragen op. Toen God de vloek uitsprak was er nog geen sprake van slangencultus enz. Moeten we uit wat prof. Oosterhoff zegt opmaken, dat hij meent, dat de bijbelschrijver bij de weergave van de vloek-uitspraak rekening heeft gehouden met de situatie van Israël? Is de Heere hier aan het woord of de bijbelschrijver? Welke betekenis kunnen Adam en alle mensen, die vroeger geloofd hebben dan deze bijbelschrijver aan de vloek-uitspraak hebben toegekend? Of hebben ze die helemaal niet gekend? We willen niet meer vragen stellen. Laten deze genoeg zijn om te laten zien, dat we in feite geen openbaring overhouden, maar alleen een boodschap. Mogelijk dat we daar nog op terugkomen.

Verder zegt prof. Oosterhoff, dat het in de zgn. „moederbelofte” (Gen. 3 : 15) om meer gaat dan om de slang alleen. „Het gaat ook om een geestelijke strijd. De strijd tussen de anti-goddelijke machten en de mens. Dit blijft een strijd. De mens in het paradijs heeft zich gewonnen gegeven. Maar God zet de strijd door opdat niet allen zich gewonnen geven. Er zullen in die strijd velen vallen, maar er zal ook overwinning zijn.” Opmerkelijk zijn die woorden: **opdat niet allen zich gewonnen geven**. We belijden toch, dat de mens de duivel toegevallen is, dat hij overwonnen is! Hij moet verlost worden. Prof. Oosterhoff wijst later terecht op Christus, Die alle machten overwonnen heeft. Hij is het ook, die door Zijn Geest de Zijnen uit de macht van Satan verlost en de gave van het geloof geeft. Dat mag vooral in onze dagen wel voortdurend duidelijk gezegd worden. Dat missen we hier. Wel zegt de schrijver: „En allen, die in Hem geloven, zullen met Hem overwinnen (Rom. 8 : 37)”. Dat is waar, maar dat geldt pas, wanneer Hij ons overwint door Zijn Woord en Geest. Nu moeten we prof. Oosterhoff weer citeren. Het gaat over het spreken van de slang.

„Tenslotte kan nog de vraag gesteld worden of de slang in het paradijs werkelijk gesproken heeft. De beantwoording van die vraag hangt af van de wijze waarop men het paradijsverhaal verstaat. Indien het verhaal een historisch nauwkeurige weergave is van wat eenmaal aan het begin van de mensheidsgeschiedenis heeft plaats gehad, is er niets op tegen aan te nemen, dat de slang werkelijk gesproken heeft. Men moet niet zeggen: slangen spreken niet, dus is het paradijsverhaal niet werkelijk gebeurd. Dat is al te naïef. Al spreken slangen niet, de duivel kan gesproken hebben door middel van een slang. De duivel heeft ook door middel van mensen gesproken (vgl. Mark. 3 : 11 : 6 : 6 vv.), al ligt het bij een slang natuurlijk iets anders, daar deze van nature niet spreekt. Maar de ezelin van Bileam heeft ook gesproken (Num. 22 : 28), al is het ook weer waar, dat daarvan staat, dat de HEERE de mond van de ezelin opende. Zo iets staat er van de duivel en de slang in Gen. 3 niet. Maar we kunnen aannemen, dat de duivel in staat is een slang te doen spreken. Het is echter de vraag of dat de bedoeling is en of we in Gen. 2 en 3 te doen hebben met een historisch nauwkeurige weergave van wat eenmaal is geschied. In het voorafgaande vonden we reeds verscheiden symbolische trekken en daarom moeten we eerder denken aan een symbolische weergave, zij het van een diepe, historische werkelijkheid. En in een symbolische weergave spreken dieren als mensen zonder enig bezwaar. We hoeven slechts te denken aan het sprookje, wat niet betekent, dat Gen. 2 en 3 een sprookje is. In de fabel van Jotham spreken zelfs de bomen (Richt. 9 : 8 vv.). Maar dat maakt Gen. 2 en 3 niet tot een fabel. Gen. 2 en 3 hebben hun eigen aard en bedoelen. Op de achtergrond er van staat het kanaänietische slangengeloof en daartegen dragen zij een antithetisch karakter. Altijd al, van het begin af aan, is de mens door verleidende machten opgezet tot ongehoorzaamheid aan God.” Aldus de schrijver.

Wanneer we dit ontleden komt dringend de vraag bij ons op of de geleerde schrijver nog wel gelooft in de betrouwbaarheid en verstaanbaarheid van Gods Woord. Hij komt hier immers weer met de gedachte van de symbolische weergave van de werkelijkheid, geen historisch nauwkeurige weergave van wat eenmaal aan het begin van de mensheidsgeschiedenis heeft plaats gehad. Die twee dekken elkaar niet, ook al zegt de schrijver, dat we moeten denken aan een symbolische weergave van een diepe, historische werkelijkheid.

We willen in een volgend artikel hier nog op terugkomen.

B.

Schriftuurlijk-bevindelijk

5.

Het is al weer ongeveer een jaar geleden, dat de kerkeraad van Alphen aan den Rijn zich richtte tot andere kerkeraden en daarbij uiting gaf aan de zorg, die hem vervulde in verband met allerlei verschijnselen in ons kerkelijk leven. De kerkeraad bracht ter sprake de prediking, de opleiding van dienaren des Woords, de contacten met andere kerken, de leiding, die aan de jeugd gegeven wordt, de veranderde levensopenbaring en andere dingen, die ons kerkelijk leven in ongunstige zin beïnvloeden. Zie ons blad van 14 december 1972, waarin de brief is opgenomen. Ondershands vernamen we, dat de kerkeraad van Alphen gunstige en ongunstige reacties ontvangen heeft. Daarin wordt bevestigd, dat de kerkeraad van Alphen wel reden heeft om bezorgd te zijn. Deze bezorgdheid wordt door vele anderen gedeeld.

Ds. Tanis heeft na de verschijning van de brief van Alphen in ons blad duidelijk laten zien, dat genoemde kerkeraad geheel in de lijn van de synodale uitspraak van 1953 gaat. Daarom moeten we de kritiek op Alphen zien als kritiek op de uitspraak van 1953 en als een teken van verder verval in ons kerkelijk leven.

Er zijn er, die het willen laten voorkomen alsof de verschillen niet zo groot zijn. Men zou het in het wezen wel met elkaar eens zijn. Men moet elkaar aanvaarden en het goede van elkaar denken. Dat lijkt wel mooi, maar dat verandert niets aan de werkelijkheid, dat men wel kerkelijk een is maar dat er in geestelijk opzicht een grote afstand is. Het is een feit, dat velen zich verwant gevoelen aan hen, die tot de linkerzijde van de Gereformeerde gezindte behoren en dat vele anderen daarentegen meer één zijn met hen, die gerekend worden tot de rechterzijde van die gezindte. Dat blijkt duidelijk o.a. uit contacten met andere kerken. Sommigen voelen zich — een voorbeeld te noemen — nauw verbonden aan de Vrijgemaakten buiten verband en zoeken kerkelijk samenleven, en anderen gevoelen, dat er niet alleen een kerkelijke, maar ook een geestelijke scheiding ligt.

Alphen beweegt zich in de lijn der vaderen. En dat is de lijn, die ook wij willen vasthouden. Het doet altijd weer goed te merken, dat ons streven steeds meer bijval vindt. Tegenstand is er ook. Er zijn er, die niet blij zijn met de verschijning van „Bewaar het Pand”. Er is al gevraagd of we soms de plaats van „De Wekker” willen innemen, iets wat in de verste verte niet in onze gedachten is opgekomen. Wel zouden we het toejuichen, wanneer genoemd blad weer artikelen bevatte, principieel en begrijpelijk ook voor eenvoudige mensen, die de Heere vrezen. Zij begrepen taal, die tot het hart spreekt.

We hebben er behoefte aan dit eens een keer te zeggen. Dat alle arbeid aan ons blad vol gebrek is, willen we volmondig, van harte erkennen. De medewerkers zijn zondige mensen. Van de lezers moet hetzelfde worden gezegd. We begeren echter niet iets nieuws. We willen blijven bij de leer der vaderen. We willen waarschuwen voor de gevaren. We zoeken de eenheid met allen, die de Heere vrezen, ook in andere kerkverbanden. We doen niet aan polarisatie. We vormen geen groep, geen partij, maar begeren te spreken naar Gods Woord en zo het pand, dat de Heere ons toebetrouwd heeft, te bewaren.

Daarom is het blad „Bewaar het Pand” in het leven geroepen. Daarom is er een stichting onder dezelfde naam gevormd. Daarom houden we tweemaal per jaar onze ontmoetingsdagen, die zich verheugen mogen in een toenemende belangstelling.

Overall dreigen de gevaren van vervlakking. Dat is niet een zaak van een bepaalde kerk of een bepaald land. Laten we daar goed oog voor hebben. Het is de geest der dwaling, die de mens met blindheid slaat en overall zijn slachtoffers maakt. Dat mag ons wel doen waken en bidden. Nog niet zo lang geleden waren we in Canada, waar we weer verschillende gemeenten hebben mogen dienen. Op een keer, toen we na de dienst nog enige mensen begroetten, sprak een hunner zonder dat we daar aanleiding voor gegeven hadden ongeveer als volgt: het welzijn van onze

kerken is afhankelijk van de schriftuurlijk-bevindelijke prediking.

Velen hebben begrip voor ons streven. Anderen doen of we er niet zijn. De schrijver van het Overzicht - 1972 in het nieuwe jaarboekje gaat aan „Bewaar het Pand” voorbij. Prof. Kremer schenkt daar aandacht aan in De Wekker bij zijn bespreking van dit Overzicht.

Het is niet onze bedoeling in dit artikel allerlei dingen naar voren te brengen, die verblijden of bedroeven. We willen volstaan met een enkele uiting van een schrijver, die ons niet welgezind is. In het eerste artikel van Schriftuurlijk-bevindelijk hebben we iemand laten spreken, die van harte instemt met het doel van „Bewaar het Pand”. We willen in het volgende artikel het woord geven aan iemand, die niet achter ons staat. We nemen dat over uit een onzer kerkelijke bladen. We kunnen het waarderen, dat de schrijver eerlijk zijn mening zegt. We hopen zijn uiting zonder enig commentaar weer te geven. Onze lezers mogen zelf beoordelen uit welke geest zo'n uiting geboren wordt.

B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

Gideon 10

(Richt. 6 : 13 v.v.)

We hebben in de vakantie een paar uitstapjes gemaakt, in verband met het onderwerp dat ons bezig houdt. Ik hoop van niet ten onnutte. Het was naar aanleiding van het woord „geschiedenis”. Een woord dat wel niet letterlijk in vers 13 staat, maar zakelijk er toch wel in voorkomt. Inmiddels is de vakantie voor de meeste van onze lezers al weer „geschiedenis” geworden, d.w.z. „verleden tijd”. Ik hoop dat mijn jonge vrienden, en ook de ouderen, een goede vakantie gehad hebben. Een „goede vakantie”, wat is dat eigenlijk? De antwoorden hierop zullen wel zeer verschillend zijn. De één verstaat er onder dat hij zijn gewone arbeid een ogenblik heeft laten rusten, om wat op verhaal te komen en met nieuwe moed te kunnen gaan beginnen. De ander maakt van de gelegenheid gebruik om verre reizen te ondernemen. Ik weet niet waar een mens al niet terecht komen kan, met de moderne middelen van vervoer. In een paar uur ben je, bij wijze van spreken, aan het andere eind van de wereld beland. Een ieder brengt zo zijn vakantie door op zijn eigen manier. Wij willen daar zonder meer geen kwaad van zeggen. Het is inderdaad nodig, in deze jachtende tijd, dat we eens een ogenblik afstand nemen van die dingen die hoofd en hart zo vervullen kunnen en die uiteindelijk toch ook allemaal maar van tijdelijke aard zijn.

Een goede vakantie hebben we echter alleen maar, wanneer we de Heere hebben mogen ontmoeten. In de vakantie kun je allerhande mensen ontmoeten. En dat is wel aardig, als je op een vreemde plaats zo maar ineens, ongedacht en onverwacht, mensen moegt ontmoeten, waarmede een zeker contact tot stand komt. Maar een ontmoeting met de Heere gaat toch uiteindelijk alles te boven. En hebben jullie dat nu ook mogen beleven? Toch wel een vraag, aan het einde van de vakantie, de moeite waard om er over na te denken. Want we kunnen vaak zo ver bij de Heere vandaan leven. Een mens van nature doet niet anders. Hij kent de Heere niet en mist de Heere ook niet, ook al is hij Godsdienstig. Doch een mens, die de Heere heeft mogen leren kennen in z'n leven, die komt er achter dat het kwaad is om bij de Heere vandaan te gaan. En dat gebeurt zomenigmaal. Tot schade van de ziel. De Heere moet dan zelf weer de eerste zijn, om het contact te herstellen. Gelukkig dat Hij dat bij de Zijnen ook steeds weer doet. En als dat gebeurt, wordt het in verwondering beleefd. Als je dat in je vakantie overkomen is, dan kun je met een dankbaar hart op het verleden terug zien. Hoewel, een dankbaar hart moeten we ook steeds weer van de Heere krijgen, daar Gods kinderen, in hun soort, zeer vergeetachtige schepselen zijn. Na de vakanties en „uitstapjes” keren we nu maar weer terug naar ons gewone onderwerp. Gideon, die er blijk van gegeven had, de geschiedenis te kennen, is daar zonder meer niet klaar mee. Integendeel. Verschillende vragen komen voor zijn aandacht. Want hij konstateert: Doch nu heeft de HEERE ons verlaten en heeft ons in der Midianieten hand gegeven. Gideon is in zijn

klacht solidair met zijn volk. Hij zegt niet: Doch nu heeft de Heere het volk verlaten . . . Hij zegt ook niet: Doch nu heeft de Heere mij verlaten . . . Maar hij zegt: Doch nu heeft de HEERE ons verlaten. Hij stelt zich, door het zó te zeggen, niet boven of buiten het volk. Neen, hij staat er midden in. Hij hoort er ook bij. Al heeft hij in beginsel de Heere gevreesd, de oordelen gingen niet langs hem heen. Gods slaande hand kwam ook op hem neer. Doch al werd het ganse volk, met Gideon inbegrepen, er door getroffen, niet een ieder heeft het, hoofd voor hoofd, zo aangevoeld. Het grootste deel van het volk had de Heere verlaten, en kende er geen smart over, dat de Heere nu ook dat volk verlaten had.

Doch Gideon kende er smart over. Kijk vrienden, weten wij daar nu ook iets van? Kennen wij er ook smart over als de Heere Zijn aangezicht verbergt. Gideon las dat af uit de tegenslagen, waarmede zijn volk bezocht werd. Zo wordt het nog afgelezen uit de tegenslagen, dat God niet meer met ons is. Ik denk ten deze aan mijn jonge vrienden, die misschien op een ziekbed liggen, wier toekomst uitzichtloos is, die allerhande teleurstellingen moeten boeken. Er kunnen zoveel zaken zijn, die het leven benauwen. Dingen waar je met een ander ook niet over praten kunt, om de doodeenvoudige reden dat men je toch niet begrijpt. En als je dan alleen, in het verborgen bent, (Gideon was ook alleen bij de wijnpersbak), wat kan dan alles op je afkomen. Je gevoelt je dan van allen verlaten, ja ook van God. Gelukkig als je je klacht aan niemand kwijt kunt, dat je het de Heere nog vertellen kunt. Dat mocht Gideon ook doen. Hij stortte zijn klacht uit voor het aangezicht des Heeren, al kende hij op dat moment de Heere nog niet, zoals Deze voor hem stond. Misschien zijn er onder jullie wel, die hier wat aan hebben mogen. Er zijn meer mensen, die tot een onbekende God hun klachten uiten. Wat we hiermede bedoelen? Dit: Het kan wezen, dat als iemand de vraag gesteld wordt, of hij de Heere kent, dat hij dan het

antwoord schuldig moet blijven en dat hij toch met al z'n noden en zorgen geen ander adres weet dan de Heere. Men kan nergens beter naar toe dan naar de Heere alleen. Die kent onze noden door en door. Veel beter, als dat ooit enig mens ze kennen kan. En Hij kan ze oplossen ook. Daarom, ga maar veel met uw noden, welke die dan ook mogen zijn, naar de Heere heen. Hij kan helpen in alle omstandigheden van het leven. Geen ding is bij God onmogelijk.

Dat heeft Gideon ook mogen ervaren en dat mag een ieder ervaren, die oprecht is voor het aangezicht van God.

Toen Gideon zijn klacht de Heere had voorged, keerde zich de Heere tot hem en zeide: Ga heen in deze uw kracht, en gij zult Israël uit der Midianieten hand verlossen: heb Ik u niet gezonden? vs. 14.

Dat 14e vers moeten jullie maar weer eens goed bekijken. De Heere keerde Zich tot hem . . . Dat wil zeggen: De Heere ging als het ware recht voor Gideon staan, en keek hem aan. Dat is een wonderlijke blik geweest, waarmede de Heere Gideon heeft aangezien. Een blik, die Gideon opmerksaam maken moest, net als een vader het doet bij zijn kinderen, die ook wel eens denken, dat het niet goed gaat en dat vader het verkeerd doet. Gideon klaagde er over: Doch nu heeft de Heere ons verlaten en heeft ons in der Midianieten hand gegeven. Doch de werkelijkheid was anders. Het ligt er maar aan hoe men het ziet. Want als de Heere werkelijk dat volk, met Gideon inbegrepen, verlaten had, dan zou Hij er nooit meer naar hebben omgezien. Doch nu was Zijn slaande hand er juist een bewijs van, dat Hij dat volk niet verlaten had. Maar om dit aan de weet te komen, moet je daar echt wel bij gebracht worden. Daarom keerde de Heere Zich om en zag Gideon aan. Kennen jullie ook dat Zich omkeren van de Heere, dat Hij in al je tegenspoeden, als 't ware recht voor je is komen te staan, om je te doen verstaan, dat juist de tegenslagen er een bewijs van zijn, dat Hij Zich

nog met je bemoeien wil. Wat is dat een wonder, als het zo gezien mag worden. Dan kun je te midden van alle druk en ellende, wel gaan zingen van de goedertierenheden des Heeren. Dan wordt er iets van verstaan: de Heere heeft ons niet verlaten, maar wij hebben de Heere verlaten. Dan is van alle ellende niet de Heere de oorzaak, maar dan worden we daar zelf de oorzaak van. En is het dan geen wonder, als wij er de oorzaak van zijn, dat de Heere ons zou verlaten, dat Hij ons dan toch nog opzoekt? Dan maakt Hij waar, dat Hij in dit moeilijk leven, Zijn gunst en erfvolk nooit zal begeven.

Het is groot als men daar kennis aan hebben mag en er al meer kennis van krijgen mag. Want in dit stuk komen we ook nooit uitgestudeerd.

Nu nog even wat anders. Als jullie deze krant: „Bewaar het Pand”, ontvangen, dan is de zesde ontmoetingsdag al zeer nabij. De datum staat jullie natuurlijk in het hoofd gegrift: **Zaterdag 25 augustus, naar Doornspijk**. Ik heb al gehoord, dat als de N.H. Kerk eventueel te klein zou zijn, we dan ook nog gebruik mogen maken van de Gereformeerde Kerk. Wat een service!! Ik zou zeggen: Laten we hopen dat het nodig is en dat uit de opkomst mag blijken, dat er te midden van deze tijden van diep verval, toch ook nog een aantal is, met veel jonge mensen inbegrepen, die „het Pand” willen bewaren, die bij de zuivere leer willen blijven en dan niet alleen voorwerpelijk, maar ook onderwerpelijk. Dat wil zeggen, de zuivere voorwerpelijke waarheid, toegepast op het hart van de mens. Als dat gebeurt kun je van beleving, of zo ge wilt „bevinding” spreken, tenminste, als de toepassing vergezeld gaat van de kracht des Heiligen Geestes. Want als mensen het moeten doen, dan blijft het alles nog aan de buitenkant. Laten we hopen op een dag, in de gunst des Heeren, dan is het altijd goed. En daarom D.V. tot ziens in Doornspijk!

Jullie aller vriend

Ds. H. C. v. d. Ent.

„REPOS AILLEURS” DRIEBERGEN

Ideaal gelegen rustoord voor hen die er nodig even uit moeten voor rust of gezondheid - 700 m van de kerk.

Telefoon 03438 - 2466.

Voor bijbels, boeken en muziek

Is **LINDENBERG** uniek!

Grote voorraad
Snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL

Slaak 8 (postbus 4209)
ROTTERDAM-16
Telefoon 010 - 12 89 34

Steeds meer mensen
bestellen onze

VERMAGERINGS- KRUIDEN

Geen wonder! Een vermageringskuur voor een maand, geheel plantaardig, onschadelijk voor de gezondheid voor

f 8,50

(verzendkosten
inbegrepen)

Drogisterij

SIKKING

Barrevoetstraat 5
Haarlem
Telefoon 023-312882
Giro 190609

PLAATST UW FAMILIEBERICHTEN IN „BEWAAR HET PAND”

De zeer vele blijken van medeleven na het overlijden van mijn lieve man, onze lieve vader en opa

MAARTEN BAAN,

zijn ons, naast Gods hulp, tot grote steun geweest. Wij betuigen u hiervoor onze hartelijke dank.

Namens de familie :
H. Baan - van Weelden

DRIEBERGEN, augustus 1973
Van Heeckerenlaan 7

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385 - 13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd : antwoordnummer 77)

KOOPT U OOK BIJ ONZE ADVERTEERDERS ?

DE NIEUWE FOLDER MET VEEL GEVRAAGDE GOUDEN HARPEN LANGSPEELPLATEN GAAT VERSCHIJNEN.

VRAAG EROM ! (02521) 14543 of 14215

BON

Zend mij de nieuwe GOUDEN HARPEN FOLDER met al Uw platen en aanbiedingen in afspeelapp. Wij zijn al/niet klant.

Naam :

Adres :

Plaats :

Als drukwerk verzenden: GOUDEN HARPEN B.V.,
Postbus 135, Lisse. BhP.

NIEUW !!

Ds. K. de Gier en Ds. J. van der Haar

Zojuist verschenen GH/13, 9e meditatieplaat. Ds. K. de Gier van Den Haag houdt een meditatie over: „De poort en de weg tot het eeuwige leven” (Matth. 7 : 13 - 14) en Ds. J. van der Haar te Houten over: „Ik ben met ulleden” (Matth. 28 : 20) met prachtig gezongen bijpassende psalmen. Stereo en mono afspeelbaar, 30 cm l.p.

f 14,90

Nu bestellen bij: **GOUDEN HARPEN B.V.**

Postbus 135, Lisse, (02521) 14543-14215, vraag ook om een folder!

Voor al uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEefd AANBEVELEND

Boekhandel Van Leeuwen

POSTBUS 39, URK

TELEFOON 05277 - 1783

NA 6 UUR TEL. 05250 - 1531